

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Illatok és illatszerek*

Forrás:

Pesti Titok

Pp.

(Hely)

1913 *7/14*

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

391.6

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Illatok és illatszerek

A pesti hölgyek parfümjei

Igaz, ami igaz: kissé erősen öltözködnek és kissé erősen parfümözik magukat a pesti dámák. Ez azonban csak generalizáló értékű állítás, amely természetesen méhében rejti azokat a kivételeket, amelyek a szabályt megerősítik. Az olyan város, amelynek élete jórészt a kávéházban vagy a kávéskertekben élődik le, bizony beillatosított nőket termel fölös számban. De hát ez csak folyomány. A kávéházban kétes illatu dohányfüst járja át a ruhát meg a frizurát; mivel pedig a kávéházaló hölgyeknek nem igen van bő toilette-választékuk, igen sokuknak pedig még a haja is vendég a fején: mi telhetik tőlük egyéb, minthogy a britanika-füstöt pézsmaszaggal — tehát az ördögöt Belzebubbal — kergetik ki?

Az illatszerek hozzátartozik a nő testi bájait fokozó kellékekhez. Mindenkor így volt, mindig így lesz. Nem kell azt a baromian együgyű filiszter-állítást akceptálni, hogy nekinek természetből jó illata van, az nem szorul illatszere. Ez egyszer-

rűen számárság. A szerves lénynek, ha még olyan tisztán tartja is magát, legfőlegb nincs illata, nem hogy jó illata volna. Pest pedig még mindig nem eléggé nevezhető a fürdőszobák városának, hogy reá lehetne vonatkoztatni ezt a megálapítást. De még a naponkint fürdőzőnek sincsen csupán ettől jó illata: lásd fentebb a britanika-paszust. Rendben van tehát, tessék bátran parfümöt használni, nem baj az. Csak aztán attól függ a dolog, milyen a parfüm.

A muzeum mögött való negyedikben és a pesti Park Monceaux táján, a körönd és az Aréna-ut közé eső faubourban, amelyet szándékos topográfiai elvétéssel Lipótváros néven emlegetnek, persze nem kedveskedhetünk a gáncsainkkal. A pesti lady nem szorul füstellensúlyozó aromákra. Tudja ő, hogy mit kell és mit szabad locsolni a zsebkendőre, a ruha mellő részére, mivel kell bevaporizálni a fölcimpát, a nyakat és a kézfejet keztyűstől. Ez elegáns quartierk-ben a virágillaton kívül nem igen türnek meg más egyéb parfümöt és itt van a legnagyobb keletje a nagy párisi parfümőrök — Houbigant, Pinaut, Piver, Gellé freres, Roger & Gallet és újabban Coty-desztillátumainak. De ezek az illatok is alá vagnak vetve

a divatnak. Amikor az *eau de millefleurs*, a pacsul, az *Essbouquet* (az *essence of bouquets* rövidítése), a *Jasmin impérial* és a *Gloire de Dijon* divott, legfőlegb az Eszterházy-utca környékén használták; a ligeti faubourg akkor még csak *Stadtwaldl* volt, minden faubourg nélkül. A kilencvenes évek elején következett a gyöngyvirág, a moha-, fehér- és a Niel tábornagy-rózsa, az orgona és az ibolya ideje. Aztán volt korszak, amikor az esszenciák, a dupla és tripla illatki-vonatok jártak, továbbá a valódi — tehát hatványozva hamisított — kazáni rózsaoaj, amelyből *egyetlen csepp* egy hónapra beszagosította a ruhát.

A kávéházi élet föllendülésével következtek — persze nem a faubourban — az erős férfias parfümök: *opoponax*, *bagaria* (*cuir de Russie*), *peau d'Espagne*, *Ideal*, *Corylopsis du Japon*, *széna* (*new mown hay*), majd újabban a bódító, szinte narkotikus hatású parfümök: a különféle lóhereillatok (*tréfle blanc*, *tréfle incarnat*, *tréfle de ma fille*), a szegfűszagok (*veuillet blanc*, *veuillet rouge*, *veuillet annobli*), az iris, a kardliliom és az orchidea kivonata, közbe — mint műparfüm — a *coeur de Jeanette*, a *parfum du Chevalier d'Orsau*, az-

tán legújabban ismét a természetes virágillatok: *la rose Jacqueminot*, *la rose France* és mellesleg, az *Ambre royal* és a *Violette du Tsar*, amely utóbbiban ugyan semmi ibolyaillat nincs, ellenben szinte penetráns heveességű illatszere, olyan, aminőt a franciák *parfum violent*-nak neveznek.

Az itt felsorolt illatszerek otromba hamisítványaitól szagos Pesten a villamos és vendéglő. A hatvan-koronás igazi párisi ibolyaillat másfélkoronás utánzatától nem tud az ember megmaradni néha még a korzó székein sem. És még szerencse, ha bele nem vegyül valami még Lavoisier által sem elemezhető „kölni“ viz illata, amelyet a dohány-utcai borbély locsolt másikkoldali szomszédunk arcába. Holott a valódi *eau de Cologne*, amelynek magában Kölnben van vagy harminc contrefazonja, egy csepp igazi chypre-rel vegyítve a legkellemesebb férfiparfüm. Atkinsonék londoni Old Bond Streeti boltjában, ahol ez a chypre utánozhatatlan minőségben kapható, már Dickens is vásárolt és a Thackeray „Sznobok könyvében“ a régi boltról említés is van téve.